

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 8627/14

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: נתן דבראש דביר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
בת"פ 028433-08-13 שניתן ביום 30.11.2014 על ידי כבוד
השופטת מ' ברנט

תאריך הישיבה: כ"ו בתמוז התשע"ה (13.07.2015)

בשם המערער: עו"ד ירון פורר
בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב
בשם שרות המבחן: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. במהלך שלושה ימים היה המערער מעורב בחמישה מעשי שוד של טלפונים סלולריים מקטינים כבני 14-15. המעשים בוצעו כאשר המערער נוהג ברכב ושותפו למעשה מבצע את חטיפת הטלפון הסלולרי מידי הקורבן. באחת הפעמים, כאשר המערער החל בנסיעה מהירה ברכב כשדלת הרכב פתוחה, על מנת להסתלק מהמקום, נחבל הקטין-הקורבן מדלת הרכב.

בגין מעשים אלו הורשע המערער, על פי הודאתו, בארבע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות בצוותא לפי סעיף 402(ב)+29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירות של קשירת קשר לביצוע עוון ופשע לפי סעיפים 449(א)+(2)+(1) לחוק העונשין.

2. בית משפט קמא השית על המערער מאסר בפועל של 36 חודשים; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירות אלימות או רכוש מסוג פשע, ופיצוי בסך 1,000 ₪ לקטין שנחבל במהלך ביצוע השוד.

על כך נסב הערעור שלפנינו.

3. עיקר הערעור נסב על כך ששותפו של המערער נדון ל-40 חודשי מאסר, אך להבדיל מהמערער, אותו שותף נדון והורשע בעבירות נוספות, היה כבר בעל עבר פלילי ואף היה תלוי ועומד כנגדו מאסר על תנאי. עוד הפנה הסניגור המלומד לנסיבות חייו האישיות של המערער ולתסקיר החיובי יחסית לגבי התנהלותו בכלא.

4. אומר בקצרה, כי לא מצאנו ממש בערעור.

נקודת המוצא היא כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על-ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין. העונש שהוטל על המערער אינו חורג מרף הענישה הנוהג, ודי בכך כדי לדחות הערעור.

5. לכך יש להוסיף כי ביני לביני הורשע המערער בעבירות נוספות, שאחת מהן (ניסיון לגניבת רכב) בוצעה בעוד עניינו של המערער תלוי ועומד בבית המשפט, והמערער נדון בשל כך למאסר בפועל של 12 חודשים, שישה מהם בחופף לתקופת המאסר מושא דיוננו. בגין עבירה נוספת נדון המערער לארבעה חודשי מאסר, אחד מהם במצטבר, כך שסך הכל מרצה כיום המערער 43 חודשי מאסר. מכאן, שבתי המשפט כבר לקחו בחשבון את תקופת המאסר של 36 חודשים שהושתה על המערער.

6. לא אחת נאמר בפסיקה כי אחידות הענישה אינה חזות הכל אלא שיקול אחד במכלול השיקולים שעל בית המשפט לאזנם כדי להגיע לתוצאת הענישה

הראויה. עקרון אחידות הענישה אינו נוסחה מתמטית ו"אינו יכול להוביל להעתקה מכאנית ומאולצת של עונשים או של שיקולי ענישה מנאשם אחד למשנהו" (ע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל (23.9.2014)). גם אם הפער בין המערער לבין שותפו היה אמור להיות גדול יותר לחובת השותף, אין להסיק מכאן, בהכרח, כי יש להקל בעונש, הראוי כשלעצמו, שהושת על המערער.

7. חטיפת טלפונים סלולאריים מידיהם של אזרחים תמימים הפכה ל"מכת מדינה". על חומרת העבירה עמד חברי השופט א' שהם בע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 14 (27.8.2013):

"למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד ובעיקר ככל שמדובר בשוד של מכשירים סלולאריים יקרי ערך, לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין ... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובבטחונם של הציבור בכללותו" (שם, בפסקה 14).

(לפסיקה נוספת שהתייחסה לתופעת שוד הטלפונים הסלולאריים ראו ע"פ 936/14 אמבסגר אברהם נ' מדינת ישראל (31.8.2014); ע"פ 4841/13 עומר ספי נ' מדינת ישראל בפסקה י והאסמכתאות שם (6.2.2014); ע"פ 6378/11 בסול נ' מדינת ישראל (31.7.2012)).

גניבה ושוד של טלפון סלולארי אינם כגניבה ושוד של כסף או של חפץ אחר. הסמארטפון הפך זה מכבר לידידו הטוב של האדם. דומה כי לא תהא זו הפרזה לומר כי בטלפון הסלולארי טמון סיפור חייו של האדם בהאידינא, באשר אצורים בתוכו רגעים וזכרונות משמעותיים מחייו של אדם, לצד מידע ופרטים חיוניים לתפקודו היומיומי – תמונות של עצמו ושל יקיריו, כתובות ומספרי טלפון של קרובים ומכרים, יומן, פתקי תזכורות ולוח שנה, ועוד. לא כל אדם מגבה את

תוכן המכשיר "בענן" ושחזור הפרטים לעיתים אינו אפשרי ולעיתים כרוך במשאבי זמן וממון.

בין אם הדבר רצוי ובין אם לאו, לא ניתן להתכחש למעמד שתפס הסמארטפון בחיי חלקים נכבדים בציבור. כאמור, הסמארטפון משמש גם כמחשב, גם כמצלמה, גם כטלפון ועוד פונקציות רבות, בגינם נתפס המכשיר בעיני רבים ל"צינור" אל העולם שבחוץ, ואף לפלטפורמה באמצעותה אנשים מנהלים מערכות יחסים חברתיות. מכאן הקשר העמוק, לעיתים עד כדי תלות, בין בעל המכשיר לסמארטפון שלו. לא ייפלא כי מחקרים עדכניים מלמדים כי חלקים ניכרים באוכלוסייה סובלים מרמות משתנות של חרדה מאובדן המגע עם הטלפון הסלולארי, מהפחד שלא להיות זמין. התופעה מוכרת כיום כ"נומופוביה" ("No-Mobile-Phone Phobia"), וזכתה כבר לערך ב"ויקיפדיה". גם אם אין הדברים מגיעים כדי פוביה או חרדה כהגדרתם ב-DSM (ספר האבחנות הפסיכיאטריות האמריקאי), יש להכיר בכך שאובדן טלפון סלולארי, על אחת כמה וכמה גניבה של טלפון סלולרי, עשויה לגרום לקורבן תופעות של אי שקט ודחק.

נוסף על אובדן הנגישות והחרדה המתלווה לכך, גניבת טלפון סלולרי מהווה גם חדירה למתחם פרטי ביותר של האדם. הסמארטפון הוא מעין כספת ניידת המכילה תמונות, לעיתים תמונות רגישות, התכתבויות אישיות ומידע פרטי, ולעיתים אף סודי, אשר מעצימים את החרדה מן הגניבה. מרבית המכשירים הסלולריים הנמכרים כיום, הינם "מכשירים חכמים", שמהווים לרוב גם שער כניסה לשלל נכסיו הדיגיטליים של האדם – חשבון דואר אלקטרוני, חשבון פייסבוק ורשתות חברתיות נוספות, אפליקציות עם גישה לחשבון הבנק וכיוצא באלה. ההתקדמות הטכנולוגית מן העת האחרונה, אף הופכת את המכשיר הסלולארי לאמצעי תשלום המכונה "ארנק דיגיטלי", אשר מחליף בהדרגה את כרטיסי האשראי הקשיחים. גם בהנחה שהגנב הישראלי הממוצע אינו מעוניין בתוכנו של המכשיר הסלולרי, די בידיעה כי הגניבה עלולה להביא גם לסחיטה או להפצת מידע ותוכן אישי ורגיש, כדי להעצים את החרדה ואת תחושת אבדן השליטה של קרבן הגניבה.

אמרנו דברים שאמרנו כדי להצביע על כך שאין לראות בגניבה ובשוד של
טלפון סלולרי עבירת רכוש "רגילה", ומכאן מגמת ההחמרה בענישה בעבירות
אלה.

8. סוף דבר, שאנו דוחים את הערעור.

ניתן היום, כ"ז בתמוז התשע"ה (14.7.2015).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט